

MASOLULA TI MWANA ‘ALBINO’

Sambu na nki mono kele mwaki?

Keti nge me kudiya, “Sambu na nki mono ke monika ve bonso bana ya nkaka? Sambu na nki mpusu na mono kele mwaki? Sambu na nki nsuki na mono kele kulere yai ? Sambu na nki mono ke monika mutindu ya nkaka ? »

Kulere yai mwaki ke songa ve nde nge ke na maladi. Yo ke songa ve nde nge me zwa lusilu.

Kulere ya mpusu ya nge kele mpila ya kuvanda ya beto binga ‘albinisme’ to ‘kindundu.’ Yo kele ve maladi. Yo kele ve bamikrobi ya mbi ya ke pesa yo. Bantu ya nkaka penepene na nge, bo me pesa nge yo ve. Nge mpi lenda pesa yo ve na muntu ya nkaka.

Yo ke kwisaka ve na nzila ya bampeve to banzambi ya nkaka. Ikele ve. Yo ke kwisaka mpi ve na mpila ya lusilu to magie.

Albinisme ikele nki?

Ebuna, sambu na nki nge me butuka na nitu mwaki ?

Yo ke salama sambu mpusu ti nsuki ti meso na nge, bo ke konda kima mosi ya beto ke binga ‘melanine.’ ‘Melanine’ kele kima mosi na mpusu ya ke pesa bantu kulere. Bantu yonso-- bandombe, bambwaki, bamindele, bo yonso kele na ‘melanine’ na mpusu na bo. ‘Melanine’ yina kele mbote sambu yo keba mpusu, na mpila nde ntangu kubebisa yo nswalu ve. Yo kele proteksio. Bantu ya kele bandombe, bo kele na melanini mingi na mpusu na bo. Bo ya kele mwaki kele na yo ndambu. Bo ya kele mindele, bo kele na yo fioti. Bantu, ata bantu ya afrika to ya konso nsi, ya kele na melanini ve to bo kele na yo fioti-fioti, beto binga bo ‘albino,’ to ndundu.

Albino kele ve ndinga ya mbi. Yo ke songa kaka nde muntu yina kele na melanine fioti-fioti na mpusu na yandi, to yo kele ve. Kana yo kele fioti na mpusu, menga ke monika na nsi ya mpusu, ebuna mpusu ke monika mbwaki.

Albinisme kele ve maladi. Beto lenda binga yo ‘kondisio.’ Kondisio kele ve maladi to mbi. Yo ke songa kaka nde, « yo kele mpila yai. » Na kondisio beto binga albinisme, mpusu kele ve na melanini ya ke pesa yo kulere. Yo yina, nge ke monika mpembe to mbwaki.

Kuvanda mutindu na mutindu, yo kele kitoko. Nzambi zola yo.

Nzambi zola bima mingi na ntoto na Yandi kuvanda mutindu na mutindu. Yandi salaka bakulere mutindu mingi na bantu na nsi-ntoto na beto. Yandi zola bo yonso. Nzambi salaka nge, ti Yandi zola nge, mpi.

Nki mutindu ntoto yai ta vanda, kana bintuntu yonso vandaka kulere mosi kaka? Kana bapekepeke yonso monikaka kaka mutindu mosi? To kana bana yonso vandaka kaka kulere mosi? Yo ta vanda kitoko mingi ve bonso ntoto na beto kele ntangu yai.

Nzambi zola kitoko ya bakulere mingi. Yandi gangaka bakulere yonso. Bana ya kele ndombe bonso nkuni ya kuyoka, bo kele kitoko na meso na Yandi. Kiteso mosi bo ya kele ndombe bonso chocolat. Kiteso mosi, bo ya kele mbwaki ti mpembe. Bintuntu ya kulere mpembe to mwaki kele kitoko, kiteso mosi bana ya kulere yina. Nzambi ya gangaka bakulere yonso, Yandi salaka nge mpi, kaka mpila ya nge ikele. Yandi zola nge mingi kaka mpila ya nge ikele.

Kana bantu wila nge boma

Kana mbala ya nkaka bantu ke wila nge boma, yai kele kaka sambu bo bakisa ve albinisme ikele nki. Ee, nge ke monika ve bonso bantu ya nkaka, kansi kieleka nge kele kaka bonso bo na bampila mingi.

Nge lenda sala bima ya mbote na luzingu na nge.

Bantu mingi ya kele na albinisme bonso nge, bo me sala bima ya mbote na luzingu na bo. Balbino bonso nge, bo me kuma bantu ya yimba mbote, bantu ya leta, bantu ya komerse. Na lusadisu ya Nzambi, nge lenda sala konso mambu ya nge zola sala, kaka bonso bantu ya nkaka.

(Longi, kana yo kele, songa bafoto ya bantu albino ya me sala bima ya mbote na luzingu na bo.)

Ba-albino mingi, bo kele mayele. Nge lenda longuka kaka bonso bantu ya nkaka. Nge lenda sala mbote na nzo-nkanda.

Nge lenda zinga luzingu mosi ya nda.

Bantu ya kele na albinisme, bo lenda zinga luzingu ya nda kaka bonso bantu ya nkaka.

Makambo zole, ti nki mutindu nge lenda sadisa

Bantu ya kele na albisme, mbala mingi bo kele na makambo zole ya ndambu mpasi. Nge lenda sadisa bampasi yai kana nge bakisa mambu yai.

Dikambo Mosi—Meso na nge ke zola ve mwini.

Makambo ya ntete kele meso na nge. Meso ya bantu ya albino, bo ke zola ve mwini. Bo lenda yoka nswalu na nsi ya mwini (to ntangu). Meso na bo ke konda melanine ya kele kukeba meso ya bantu ya nkaka.

Nge lenda keba meso na nge kana konso ntangu ya nge kele na nganda na mwini, nge lwata lunete solere. Yai kele lunete ya kele na tala-tala ya ndombe. Lunete yina lenda keba meso na nge, bonso kulere ya melanine ke kebaka meso ya bantu ya nkaka. Diaka, kana yo ikele, nge lenda lwata mpu ya ke pesa ndambu madidi na meso—mpu ya kele na borde ya nene.

Baklisto ya zola Yesu-- bo me tindila nge makabu ya lunete solere, kana yo lenda sadisa meso na nge. Beto ke pesa nge makabu yai bubuyai sambu na kusonga nge nde kieleka, Nzambi ke kebaka nge. Yandi zola kupesa nge luzingu ya mbote, ti Yandi zola nge kuvanda mwana na Yandi ti nduku na Yandi mvu ya mvu.

Meso ya ba-albino lenda konda na bampila ya nkaka, mpi. Kana nge ke mona mpasi na kalasi kumona dibaya ya mpemba, lomba longi ya nge kana nge lenda vanda na sika penepene na dibaya yina. Meka kutula mukanda ya nge ke tanga penepene na luse na nge. Kana longi ya nge ke bakisa ve, lomba MCE kupesa nge malongi ya kusonika ya nge lenda pesa yandi. Malongi yina ta tendudila yandi nki bana ya albino kele na yo mfunu na kati ya nzo-nkanda.

Ya zole—Mpusu na nge mpi ke zola ve ntangu.

Ya zole, mpusu ya nge mpi ke zola ve mwini to ntangu. Ata mpusu, ata balevre ya munoko, bo ke yoka nswalu, ebuna yo ta kuma mbwaki to yo ta basisa bambuma ya ta pesa mpasi. Ba-albino mingi baka maladi ya kansere ya mpusu sambu bo me sala ve ngolo kukeba mpusu na nsi ya ntangu.

Kansi Nzambi me bika nge ve maboko mpamba. Ntete, nge lenda sosa mpila kukota mingi ve na nsi ya ntangu na ba-heures bonso kiteso ya 10h tii na 16 h. Ntangu yina, na kati-kati ya konso

lumbu, ntangu ke bula ngolo. Yo keke pesa mpasi ya kuluta. Ntangu yina, sosa kana mpila ikele kuvanda na nzo to na nsi ya madidi.

Nge mpi lenda lwata lele ya maboko ya nda. Lele ya zulu ya bo me sala ya matiere koto, ya kulere mpembe keke mbote, sambu kulere mpembe ke buyaka ntangu. Sadila babuton ya lele yina. Lwata mpu ya keke na lele na zulu ya meso ti na zulu ya makutu. Yai ta keba luse ti makutu.

Kana yo ikele, nge mpi lenda lwata mafuta special ya ke kebaka mpusu, ke buya ntangu. Nge lenda zaba mafuta yina, sambu yo na vanda na nombre ya ‘SPF’ ya kusonika na zulu ya mulangi na yo. SPF 50 keke kuluta mbote. Nge pakula mafuta special yina na mpusu ya nge lenda fika ve na lele. Kaka konso mafuta, bonso mafuta ya ngasi, to mafuta ya coco, yo ta sala ve na mpila nde mpusu kuyoka ve. Yo ta sadisa ve na mambu yina. Mafuta yina ya nkaka bonso mafuta ya ngasi to ya coco, nge lenda pakula yo na mpusu kana nge ta vanda na nzo, kansi mfuta special yina ya ke buya ntangu keke mfunu na bilumbu ya nge keke na nganda.

Nzambi zola nge.

Nzambi zola nge. Nge keke mfunu na meso na Yandi. Yandi zaba nde nge keke albino. Yandi zola nge kaka mpila nge ikele. Nge lenda vanda lusakumunu na dikanda na nge ti na ntoto ya mvimba.

Nzambi me tindila nge Mwana na Yandi

Nzambi zola nge na mpila nde Yandi me tindila nge Mwana na Yandi Yesu Kristo. Bonso bantu yonso, nge me sala mbi na meso ya Nzambi. Bible ke tuba nde « Bantu yonso me salaka masumu.» (Roma 3:23) Masumu yina, yo me zenga kintwadi ya nge ti Nzambi. Masumu ya beto yonso me sala, yo ke lomba ndola ya lufwa.

Na bilumbu ya ntama, bambuta na beto fwaka nkailu ya mbisi sambu na kufika masumu na bo. Kansi bankailu yina, yo katulaka masumu yonso ve. Kukatula masumu, yo lombaka nkailu ya kitoko yonso.

Yo yina Nzambi tindaka Mwana na Yandi Yesu Kristo, sambu Yandi kufwa kupesa nkailu ya kitoko ya Nzambi lenda ndima. Yesu fwaka sambu na beto. Yandi bakaka ndola ya lufwa na sika na beto. Na nima ya bilumbu tatu, Yandi telemaka na lufwa. Yandi ke zinga na zulu bubuyai, ti Yandi ke wa bisambu na beto.

Kana nge ta balula ntima na Yesu ti yamba to baka Yandi bonso Mvulusi na nge, Nzambi ta tanga nge mwana na Yandi ti nduku na Yandi. Yo ta vutula kintwadi ya nge ti Nzambi.

Keti nge me balula ntima na Yesu ? Ketu nge lenda bambuka nki ntangu ti nki mutindu nge salaka yo ? *(Longi, pesa bana mpila kusonga nge mambu yina.)*

Kana nge me balula ntima na Yesu ntete ve, ketu nge ta yamba Yandi bubuyai?

(Longi, bana zenga mambu yina mosi-mosi. Bo ya zola balula ntima bubuyai, sadisa bo kusamba sambu na kuyamba Yesu.)

Nge ke na nki bangiufula?

Nge zola kuyula nki diaka sambu na malongi na beto?

Nge zola kuyula nki diaka sambu na albinisme?

Nki makambo ya mpasi nge me mona sambu nge kele albino ?

Nge zola kuyula nki sambu na malongi ya Nzambi?

Des “Ministères pour Chaque Enfant »

ONG ya mukristo ya sosa kunata espoir na bana ya Afrika ya bantu ya nkaka me vilaka

Sambu bana kele ressource ya kuluta nene sambu na konso nsi--

Bo kele trësor ya ntalu ya Nzambi me pesa !

e-mail : ecmafrica@ecmafrica.org

Ressource ya nkaka ya kukonda futa : www.teachingforafrica.com